

8. Werkwoord – PI'EL

Tot nog toe hebben we de basisstam van het werkwoord behandeld, die de **QAL** genoemd wordt. Deze QAL geeft een handeling of toestand van het subject weer.

Er zijn verschillende andere stammen, die van de eerste zijn afgeleid. Zo heb je de NIF'AL, PI'EL, PU'AL, HITPA'EL, HIF'IL en HOF'AL. Deze hebben allemaal hun eigen werkwoordwijzen. Vaak kun je de betekenis van één van deze stammen, van de basisstam QAL afleiden.

Vandaag willen we de **PI'EL** gaan bekijken. Soms is er geen betekenisverschil tussen de QAL en PI'EL van een werkwoord. Soms verschillen de betekenissen totaal. Maar meestal kun je de betekenis van de PI'EL afleiden van de QAL. Een PI'EL geeft namelijk een **intensievere of veroorzakende** vorm aan van de QAL.

Neem de QAL-stam **שָׁבַר** die 'verbreken' betekent. De bijbehorende PI'EL-stam **שִׁבַּר** geeft een **intensievere** vorm aan en betekent 'verpletteren'. Of neem de QAL-stam **גָּדַל** die 'groot zijn' betekent. De bijbehorende PI'EL-stam **גִּדַּל** geeft een **veroorzakende** vorm aan en betekent 'groot brengen/maken'.

De PI'EL-stam wordt gevormd door de QAL-stam te nemen en dan:

1. de middelste medeklinker te verdubbelen (punt erin)
2. de eerste klinker van een 'aa' in een 'i' te veranderen
3. (en eventueel de tweede klinker van een 'a' in een 'ee' te veranderen)

Voorbeeld: QAL-stam **קָטַל** > PI'EL-stam **קִטַּל** of **קִטַּל**

De PI'EL heeft net als de QAL een *perfectum* (**verleden tijd**, met waw ervoor toekomstende tijd) en een *imperfectum* (**toekomstende tijd**, met waw ervoor verleden tijd).

De rijtjes van de PI'EL staan op de volgende pagina.

PI'EL *perfectum*:

יָּוָו	hij ... -de	קָטַל	<i>hij doodde</i>
הָּוָו	zij ... -de	קָטְלָהּ	<i>zij doodde</i>
תָּוָו	jij (mannelijk) ... -de	קָטַלְתָּ	<i>jij (m) doodde</i>
תָּוָו	jij (vrouwelijk) ... -de	קָטַלְתְּ	<i>jij (vr) doodde</i>
אָּוָו	ik ... -de	קָטַלְתִּי	<i>ik doodde</i>
וָּוָו	zij ... -den	קָטְלוּ	<i>zij doodden</i>
תָּוָו	jullie (mannelijk) ... -den	קָטַלְתֶּם	<i>jullie (m) doodden</i>
תָּוָו	jullie (vrouwelijk) ... -den	קָטַלְתֶּן	<i>jullie (vr) doodden</i>
נָּוָו	wij ... -den	קָטַלְנוּ	<i>wij doodden</i>

PI'EL *imperfectum*:

יָּוָו י	hij zal ...	יִקְטֹל	<i>hij zal doden</i>
תָּוָו ת	zij zal ...	תִּקְטֹל	<i>zij zal doden</i>
תָּוָו ת	jij (mannelijk) zal ...	תִּקְטֹל	<i>jij zal doden</i>
יָּוָו ת	jij (vrouwelijk) zal ...	תִּקְטְלִי	<i>jij zal doden</i>
אָּוָו א	ik zal ...	אֶקְטֹל	<i>ik zal doden</i>
וָּוָו י	zij (mannelijk) zullen ...	יִקְטְלוּ	<i>zij zullen doden</i>
תָּוָו נָה	zij (vrouwelijk) zullen ...	תִּקְטְלֶנָה	<i>zij zullen doden</i>
וָּוָו ת	jullie (mannelijk) zullen ...	תִּקְטְלוּ	<i>jullie zullen doden</i>
תָּוָו נָה	jullie (vrouwelijk) zullen ...	תִּקְטְלֶנָה	<i>jullie zullen doden</i>
וָּוָו נ	wij zullen ...	נִקְטֹל	<i>wij zullen doden</i>

De **gebiedende wijs** van de PI'EL wordt ook gevormd, door het voorvoegsel van de imperfectum-vormen tweede persoon af te halen:

קָטַל **dood!** (m ev) קָטְלִי **dood!** (vr ev) קָטְלוּ **doodt!** (m mv) קָטְלֶנָה **doodt!** (vr mv)

Deze vormen zijn dus afgeleid van de rood gedrukte vormen in het schema...

Het **participium** van de PI'EL wordt gevormd door de letter *mem* voor de stam te zetten: מְקַטֵּל (mekatteel) = dodend / doder (mannelijk)

מְקַטֵּלֶת (mekattèlèt) = dodend / doder (vrouwelijk)